

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 25 stycznia 2022 r.

DIH-3.707.91.2021.AWS

DECYZJA DIH-III/14/2022

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735, z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania od decyzji Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Poznaniu z dnia 14 października 2021 r. (nr akt kontroli: UH.8361.169.2021), na mocy której przedsiębiorcy PIEPRZYK Family Sp. z o. o. z siedzibą w Rawiczu, wymierzono karę pieniężną, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r. poz. 178), w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych) z tytułu naruszenia obowiązków o których mowa w art. 4 ust. 1 ww. ustawy w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2015 r., poz. 2121), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W dniach od 13 do 16 lipca 2021 r. inspektorzy reprezentujący Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Poznaniu (zwanego dalej: „*Wielkopolskim WIIH*” bądź „*organem pierwszej instancji*”), działając na podstawie upoważnienia nr UH.8361.169.2021 z dnia 12 lipca 2021 r., przeprowadzili kontrolę w stacji paliw ... w Wierzenicy, należącej do ww. przedsiębiorcy (zwanego dalej również „*stroną*”, „*stroną postępowania*” bądź „*przedsiębiorcą*”).

Uprzednio, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r., poz. 162) (zwanego dalej: „*Prawem przedsiębiorców*”), skierowano do przedsiębiorcy zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli z dnia 30 czerwca 2021 r.

(sygnatura: UH.8360.151.2021), ze wskazaniem zakresu przedmiotowego kontroli obejmującego m. in. ocenę prawidłowości przekazywania konsumentom informacji o cenach. Niniejsze pismo strona odebrała w dniu 2 lipca 2021 r.

W toku kontroli inspektorzy reprezentujący Wielkopolskiego WIIH sprawdzili m. in. przestrzeganie przez ww. przedsiębiorcę przepisów ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r., poz. 178) (zwaną dalej: „*ustawą o informowaniu o cenach*”) oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2015 r., poz. 2121) (zwanego dalej: „*rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen*”).

Ustalono, że w kontrolowanej placówce oprócz sprzedaży paliw prowadzona była sprzedaż różnego rodzaju towarów oraz działalność gastronomiczna polegająca na oferowaniu do konsumpcji potraw (np. Hot Dog-ów, zapiekanek, tostów) oraz napojów przygotowywanych na miejscu przez pracowników. W dniu kontroli, tj. 13 lipca 2021 r. stwierdzono, że cennik znajdujący się w bistro kontrolowanej stacji paliw zawierał łącznie 9 pozycji (w tym 8 pozycji dań i 1 pozycję napoju). Przestrzeganie obowiązku uwidaczniania cen oraz ilości oferowanych potraw i napojów sprawdzono w odniesieniu do całego cennika. Kontrolę przeprowadzono w obecności osoby upoważnionej do reprezentowania przedsiębiorcy, na podstawie upoważnienia z dnia 13 lipca 2021 r. załączonego do akt sprawy.

W rezultacie poczynionych działań kontrolnych, spośród wszystkich 9 pozycji wymienionych w cenniku, zastrzeżenia wniesiono do 7 rodzajów potraw i napojów przygotowywanych na miejscu, na zamówienie (życzenie) klienta. Nieprawidłowości te dotyczyły braku określenia ilości nominalnych potraw i napojów oferowanych do sprzedaży w bistro. Ujawnione uchybienia w ww. zakresie dały podstawę do przyjęcia, iż została naruszona dyspozycja zawarta w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w związku z niedopełnieniem wymagań określonych w § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Szczegółowe ustalenia poczynione przez inspektorów reprezentujących Wielkopolskiego WIIH, jak i wykaz produktów z nieprawidłowościami udokumentowano w Protokole kontroli z dnia 16 lipca 2021 r. (nr akt kontroli: UH.8361.169.2021), znajdującym się w aktach sprawy oraz dokumentacji fotograficznej. Do niniejszego Protokołu kontrolowany przedsiębiorca nie wniósł uwag.

W dniu kontroli, tj. 13 lipca 2021 r. od osoby upoważnionej do reprezentowania przedsiębiorcy pobrano oświadczenie z którego wynika, że przedsiębiorca należy do kategorii tzw. „*Pozostałych*” przedsiębiorców w rozumieniu ustawy - Prawo przedsiębiorców. Do akt sprawy dołączono również informację dotyczącą przychodów (bilansu) spółki za 2020 r.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z dnia 17 września 2021 r. (nr UH.8361.169.2021) Wielkopolski WIIH zawiadomił ww. przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego z tytułu niewykonania obowiązków, o których mowa w art.

4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. W piśmie tym, stosownie do wymogów art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735, z późn. zm.) (zwanej dalej: „Kpa”), strona została pouczona o przysługującym jej prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów w terminie 14 dni od daty doręczenia pisma. Niniejsze zawiadomienie strona odebrała w dniu 21 września 2021 r.

W dniu 28 września 2021 r. osoba upoważniona przez przedsiębiorcę do reprezentowania go przed Wielkopolskim WIIH w przedmiotowej sprawie, dokonała przeglądu akt sprawy w siedzibie organu pierwszej instancji (w tym fotokopii).

Ponadto, strona postępowania korzystając z przysługującego jej uprawnienia w piśmie z dnia 1 października 2021 r. (data wpływu do Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Poznaniu 6 października 2021 r.) zawarła wyjaśnienia spółki w przedmiotowej sprawie. Wskazała, że w trakcie kontroli nie stwierdzono braku uwidocznienia cen bądź cen jednostkowych w ogóle, a jedynie odniesiono się do braku określenia ilości potrawy oraz ilości nominalnej napojów. Spółka zakwestionowała zarzucany jej brak określenia ilości nominalnej kawy, stwierdzając że każdy rodzaj oferowanego do sprzedaży napoju posiada czytelne i widoczne oznaczenia informujące o objętości (na automacie do kawy, bezpośrednio przy przycisku do wyboru kawy, zgodnie z zał. 1 tj. zdjęciem dołączonym do odwołania). Zdaniem przedsiębiorcy, każdy klient dokonujący zakupu ma świadomość jaki rodzaj kawy, o jakiej konkretnie objętości (określonej w mililitrach) oraz za jaką cenę nabywa, a każda z tych informacji znajdowała się w miejscu widocznym i bezpośrednio dostępnym dla klienta, związku z tym zarzut organu dotyczący „*braku określenia [...] ilości nominalnej napojów*” wydaje się w ocenie spółki chybiony.

Przedsiębiorca odniósł się również do kwestii dotyczących stopnia naruszenia przez niego ustawowych obowiązków w zakresie uwidocznienia ilości potrawy, oceniając go jako marginalny. Wskazał przy tym, że zakwestionowano jedynie 7 rodzajów produktów, podczas gdy w ofercie handlowej kontrolowanego produktu znajduje się asortyment liczący łącznie ponad tysiąc rodzajów produktów. Strona podkreśliła, że wszelkie nieprawidłowości zostały usunięte w trybie natychmiastowym, jeszcze w trakcie trwania kontroli, a fakt ten został odnotowany w protokole kontroli oraz udokumentowany przez kontrolujących w postaci fotografii cenników. Dodatkowo, przedsiębiorca stwierdził, że działalność spółki jest nienaganna i zawsze dokłada wszelkich starań, by nie dopuścić do sytuacji w której przy towarze wyłożonym do sprzedaży brak jest uwidocznionej wymaganej informacji. Natomiast brak określenia *długości produktów spożywczych* strona tłumaczyła *niedopatrzeniem* ze strony pracowników stacji paliw, zaznaczając, że było to działanie niezamierzone. Przedstawiając swoje stanowisko przedsiębiorca, mając na względzie art. 189f § 1 Kpa, wniósł o odstąpienie od nałożenia administracyjnej i poprzestanie na pouczeniu z uwagi na fakt znikomej wagi naruszenia prawa oraz fakt, że spółka w trybie natychmiastowym usunęła nieprawidłowości, doprowadzając do stanu zgodnego z wymogami przepisów prawa.

Nadmieniła również, że spółka nigdy nie została ukarana prawomocną decyzją za przedmiotowe uchybienia.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego Wielkopolski WIIH decyzją z dnia 14 października 2021 r. (nr akt sprawy: UH.8361.169.2021), nałożył na ww. przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych) na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach z tytułu niedopełnienia obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 tejże ustawy w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, które polegały na braku określenia ilości dla łącznie 7 rodzajów potraw/napojów, oferowanych w dniu kontroli (tj. 13 lipca 2021 r.) na stacji paliw należącej do strony. Niniejszą decyzję doręczono stronie w dniu 18 października 2021 r.

W dniu 5 listopada 2021 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej: „Prezesem UOKiK” bądź „organem drugiej instancji”) otrzymał od przedsiębiorcy odwołanie od ww. decyzji. Mając na uwadze fakt, że zgodnie z art. 129 § 1 Kpa odwołanie wnosi się do właściwego organu odwoławczego za pośrednictwem organu który wydał decyzję, niniejsze odwołanie strony zostało (w pierwszej kolejności, z zachowaniem właściwej drogi urzędowej) przekazane pismem Prezesa UOKiK z dnia 10 listopada 2021 r. do właściwego organu, tj. w tym przypadku do Wielkopolskiego WIIH. O fakcie tym zawiadomiono również stronę postępowania. Ww. pismo przedsiębiorca odebrał w dniu 16 listopada 2021 r.

Następnie, pismem z dnia 19 listopada 2021 r. (znak sprawy: UH.8361.169.2021) Wielkopolski WIIH przekazał organowi drugiej instancji całość akt sprawy ww. przedsiębiorcy wraz z odwołaniem. W niniejszym odwołaniu podmiot skarżący, wskazując na art. 127 § 1 i 2, art. 129 § 1 i 2 oraz art. 189 f Kpa, wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu odwołania przedsiębiorca w zasadzie powtórzył/podtrzymał argumentację zawartą we wcześniejszej korespondencji, tj. piśmie z dnia 1 października 2021 r. Przedstawiając swoje stanowisko i kwestionując zarzut związany z brakiem określenia ilości kawy w jednostce miary (ml) dodał ponadto, że: *„Kawa jest wydawana bowiem przez automat do kawy firmy Colucci, który jest umiejscowiony w miejscu ogólnodostępnym dla konsumentów”*.

Mając na uwadze powyższe, pismem z dnia 9 grudnia 2021 r. Prezes UOKiK zawiadomił przedsiębiorcę o wszczęciu postępowania administracyjnego w związku z wniesionym odwołaniem oraz poinformował, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na mocy art. 10 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień. Dodatkowych materiałów i dowodów do sprawy nie wniesiono.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył i stwierdził.

Prezes UOKiK, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Natomiast, w myśl § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cena jednostkowa dotyczy odpowiednio ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według objętości;
- 2) kilogram lub tonę - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według masy;
- 3) metr lub metr kwadratowy - dla towarów sprzedawanych według długości lub powierzchni;
- 4) sztukę - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży na sztuki.

Natomiast, § 9 ust. 1 ww. rozporządzenia stanowi, że przedsiębiorca prowadzący działalność usługową w zakresie gastronomii lub hotelarstwa uwidacznia ceny oferowanych potraw, wyrobów, noclegów, wyżywienia innych oferowanych usług w cenniku. Zgodnie z § 9 ust. 2 ww. rozporządzenia, cennik o którym mowa w ust. 1, zawiera także aktualne informacje umożliwiające konsumentom identyfikację ceny z potrawą lub wyrobem, w szczególności pełną nazwę potrawy lub wyrobu, pod którą jest on sprzedawany, oraz określenia ilości potrawy lub wyrobu, do których się odnosi.

W świetle art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 20.000 zł. Przepis ten, w sposób niewymagający dodatkowych założeń i wykładni, nakazuje wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenie miało charakter jednostkowy, a w trakcie kontroli przystąpiono do wykonywania zaleceń inspektorów i na dzień wszczęcia postępowania wszystkie nieprawidłowości zostałyby wyeliminowane. Dowiedzenie, że podmiot nie wykonał powyższego obowiązku powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest sankcją administracyjną. Jednocześnie, w myśl art. 6 ust. 3 ww. ustawy przy ustalaniu kary pieniężnej uwzględnia się stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu.

W niniejszej sprawie, w toku kontroli przeprowadzonej na stacji paliw należącej do przedsiębiorcy, organ pierwszej instancji wykazał brak określenia ilości w odniesieniu do 7 rodzajów potraw/napojów w bistro tejże stacji paliw. W związku ze stwierdzonymi

nieprawidłowościami, Wielkopolski WIIH nałożył, w drodze decyzji administracyjnej, karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych) na ww. przedsiębiorcę, który nie dopełnił powyższego obowiązku wynikającego z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Po przeanalizowaniu całokształtu zebranego materiału dowodowego, w tym w szczególności Protokołu kontroli (nr akt kontroli: UH.8361.169.2021) oraz dokumentacji fotograficznej zebranej w trakcie kontroli, organ drugiej instancji nie miał wątpliwości co do zaistnienia faktu naruszenia przepisów ustawy o informowaniu o cenach. Nadto, stan faktyczny udokumentowany w Protokole kontroli nie budzi zastrzeżeń organu drugiej instancji. Wielkopolski WIIH słusznie uznał, że niewidocznienie konsumentom informacji o ilości potrawy czy napoju oferowanego w kontrolowanej placówce, w której świadczono działalność usługową w zakresie gastronomii, godziło w oczywisty sposób w interesy, prawa konsumentów. Brak tychże informacji może bowiem powodować, że konsument nie wie za jaką ilość potrawy płaci. Jak wynika z akt sprawy, nieprawidłowości stwierdzono w przypadku 7 pozycji cennika spośród 9 (wszystkich) pozycji skontrolowanych, co stanowiło niemal 80% pozycji z oferty objętej kontrolą. Należy zauważyć, że przedsiębiorca zgodził się ze stwierdzonymi w trakcie kontroli nieprawidłowościami, ponieważ przyjął Protokół kontroli (za pośrednictwem osoby przez niego upoważnionej), do którego nie wniósł uwag w ustawowym terminie 7 dni (licząc od dnia przedstawienia tegoż dokumentu do podpisu), pomimo iż został pouczone o tym prawie w przekazanym mu „*Pouczeniu o prawach i obowiązkach kontrolowanego przedsiębiorcy*”. Zatem, tenże Protokół kontroli stanowi niepodważalny dowód w sprawie i świadczy o naruszeniu jakiego dopuścił się przedsiębiorca.

Jak wynika z treści skarżonej decyzji, Wielkopolski WIIH przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej kierował się kryteriami wynikającymi z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, dokonując prawidłowej, zdaniem Prezesa UOKiK, oceny stopnia naruszenia obowiązków, dotychczasowej działalności przedsiębiorcy oraz wielkości jego obrotów i przychodu.

Po ponownym przeanalizowaniu powyższych przesłanek Prezes UOKiK zważył i stwierdził:

- **stopień naruszenia obowiązków:** czynności kontrolne przeprowadzone wobec strony postępowania wykazały, iż ww. przedsiębiorca nie dopełnił obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, tzn. w kontrolowanej placówce, w której świadczono również działalność usługową z zakresu gastronomii, przy 7 rodzajach potraw/napojów (spośród 9 pozycji), obok podanej ceny oraz nazwy, nie określił w cenniku równocześnie ich ilości. Zatem, w omawianym przypadku nie spełniono wymaganego przepisami prawa warunku, tj. równoczesnego podania obok ceny oraz nazwy określonego wyrobu/dania/potrawy/napoju również ilości nominalnych tychże towarów. W konsekwencji powyższego konsumenci nie uzyskiwali pełnych, rzetelnych

i jednoznacznych informacji w przypadku oferowanych do sprzedaży potraw/napojów, chociaż takowe powinni otrzymać. Prezes UOKiK podzielił w tym względzie stanowisko Wielkopolskiego WIIH i uznał, że stopień naruszenia obowiązków w tym zakresie był poważny, ponieważ zastrzeżenia w zakresie braku cen jednostkowych wniesiono aż do niemal 80% pozycji z oferty;

- **dotychczasowa działalność podmiotu:** analizując powyższą przestankę organ wziął pod uwagę okoliczność, iż strona nie naruszyła wcześniej przepisów o informowaniu o cenach i ich uwidacznianiu. Z drugiej jednak strony, kontrolowany podmiot przez ponad 3-letni okres prowadzenia aktywnej działalności gospodarczej (zgodnie z wpisem dokonany w KRS prowadzi działalność od 30.05.2018 r.) winien był nabyć niezbędną wiedzę o zobowiązaniach jakie na nim ciążyą. Obowiązek umieszczania w cenniku informacji o ilości nominalnej danej potrawy/ wyrobu czy napoju (wyrażonej w jednostkach masy, objętości, długości) - obok cen oraz pełnych nazw tychże potraw czy napojów oferowanych w gastronomii - wynika z podstawowych przepisów i powinien być bezwzględnie przestrzegany. Organ zwraca przy tym uwagę, że strona w dniu 2 lipca 2021 r., tj. 11 dni przed rozpoczęciem kontroli otrzymała zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli (pismo z dnia 30 czerwca 2021 r., znak: UH.8360.151.2021) ze wskazanym, wyraźnie zakresem przedmiotowym kontroli, sformułowanym m. in. jako: „Ocena prawidłowości przekazywania konsumentom informacji o cenach”. Zatem, po otrzymaniu niniejszego zawiadomienia przedsiębiorca spodziewając się zapowiedzianej kontroli, miał odpowiednią ilość czasu i możliwość przygotowania się do niej oraz podjęcia zawczasu odpowiednich działań w celu wyeliminowania nieprawidłowości, jednak tego nie uczynił w wymaganym zakresie. Nieprawidłowości zostały ujawnione w toku prowadzonej kontroli i nie budziły wątpliwości co do istnienia przestank faktycznych uzasadniających wymierzenie kary pieniężnej;
- **wielkość obrotu i przychodu:** odnosząc się do trzeciej przestanki określonej w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach należy stwierdzić, że strona przedłożyła na rzecz organu pierwszej instancji wynik finansowy (I wersja bilansu za 2020 r.) osiągnięty w okresie poprzedzającym rok nałożenia kary pieniężnej.

Mając na względzie powyższe, po ponownym przeanalizowaniu zgromadzonego materiału dowodowego, organ odwoławczy uznał odwołanie strony za bezzasadne. W opinii Prezesa UOKiK, wymierzona stronie przez Wielkopolski WIIH kara została ustalona w sposób prawidłowy, w oparciu o przestanki zawarte w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach i znajdowała potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym. Wykazane bezsprzecznie w toku kontroli uchybienia strony w zakresie braku wymaganych ilości nominalnych oferowanych do sprzedaży wyrobów/napojów nie mogą się odbywać ze szkodą dla konsumentów, nawet jeżeli jednocześnie nie stwierdzono uchybień w zakresie uwidaczniania cen. W omawianym przypadku konsumenci przed złożeniem zamówienia

w bistro stacji paliw w Wierzenicy nie dysponowali pełną i rzetelną informacją odnośnie wielkości porcji danej potrawy, która byłaby wyrażona np. w postaci tzw. *gramatury*, a więc w gramach (jednostkach masy) czy w centymetrach (jednostkach długości), a dodatkowo w przypadku napojów (kawy) nie dysponowali wiedzą za jaką konkretnie ilość napoju, (wyrażoną w jednostkach objętości - ml) przyjdzie im zapłacić. Taką wiedzę mogli uzyskać dopiero po skierowaniu zapytania do sprzedawcy w formie ustnego przekazu, co nie jest uznane za czyniące zadość obowiązującym przepisom, albowiem przepisy dotyczących cen i ich uwidaczniania nie dopuszczają/ nie przewidują takiego sposobu informowania klientów. Zdaniem Prezesa UOKiK, organ pierwszej instancji zasadnie uznał, iż strona dopuściła się naruszenia wymagań prawnych w zakresie uwidaczniania ilości oferowanych potraw/ wyrobów/ napojów w stopniu uzasadniającym wymierzenie kary pieniężnej.

Strona postępowania w odwołaniu wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Stwierdziła, że spełniła wszystkie ustawowe przesłanki wynikające z art. 189f § 1 Kpa uzasadniające odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej, tj.: dopuściła się naruszenia przepisów w stopniu znikomym, zaprzestała naruszenia prawa (czego jej zdaniem nie dostrzegł organ pierwszej instancji) oraz nie była nigdy dotąd karana prawomocną decyzją za przedmiotowe uchybienia. Odnosząc się do braku przy potrawach ilości nominalnych (wyrażonych w jednostkach długości - cm) uznała, że stopień naruszenia przez nią obowiązków ustawowych miał charakter *marginalny*, ponieważ dotyczył on jedynie 7 produktów, co stanowi niewielki odsetek nieprawidłowości wobec ponad tysiąca towarów oferowanych do sprzedaży na stacji paliw. Podkreśliła przy tym, że nie stwierdzono w jej przypadku braku uwidocznienia cen bądź cen jednostkowych w ogóle. Tłumaczyła także, że brak określenia długości produktów spożywczych wynikał z *niedopatrzenia* pracowników.

Odnosząc się do ww. argumentów strony Prezes UOKiK stwierdza, że nie zasługują one na uwzględnienie. W pierwszej kolejności wskazuje, że cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej, a taką jest właśnie kara pieniężna nakładana na podstawie przepisów o informowaniu o cenach, jest jej automatyczne stosowanie wobec podmiotu ponoszącego przypisaną mu obiektywną odpowiedzialność za naruszenie ciążących na nim obowiązków. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka i znajduje potwierdzenie w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2010 r., sygn. II OSK 1079/12. Oznacza to, że przesłanką tej odpowiedzialności jest stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Wobec powyższego, organ po stwierdzeniu faktu naruszenia obowiązku, o którym mowa w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach wydaje decyzję administracyjną, na podstawie której nakłada na przedsiębiorcę karę pieniężną w przewidzianej w tej ustawie wysokości. Mając więc na uwadze charakter odpowiedzialności administracyjnej, bez znaczenia pozostają okoliczności, w wyniku których strona dopuściła się nieprawidłowości, gdyż karę wymierza się za samo naruszenie prawa.

Prezes UOKiK wskazuje dalej, że podmioty działające na rynku są zobowiązane do znajomości obowiązujących przepisów prawa i jego przestrzegania. Należy mieć na względzie fakt, iż obowiązujące przepisy prawne, tj. ustawa o informowaniu o cenach oraz rozporządzenie wykonawcze, nie przewidują żadnych odstępstw ze względu na rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej czy też specyfiki prowadzonej działalności, gdyż to na przedsiębiorcy spoczywa obowiązek dochowania wszystkich wymogów prawnych. Ustawa nie przewiduje też możliwości badania przez organy Inspekcji Handlowej istnienia winy, bądź jej braku po stronie podmiotu, u którego ujawniono nieprawidłowości. Organ drugiej instancji zaznacza, że nadrzędnym celem ustawy o informowaniu o cenach jest ochrona interesów konsumentów oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorstwami. Rzetelna, niebudząca zastrzeżeń informacja o cenie nabywanego towaru jest bardzo istotna i służy właściwemu poinformowaniu o niej nabywcy, a także stwarza identyczne warunki dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

Należy mieć na względzie, iż kara pieniężna wymierzana na gruncie przepisów ustawy o informowaniu o cenach powinna odpowiadać także wymogom wskazanym przez prawodawcę unijnego, tzn. być skuteczna, proporcjonalna i odstraszcająca w myśl art. 8 dyrektywy nr 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. Urz. UE L z 1998 r. Nr 80 s. 27). Skuteczność kary przejawia się możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Aby kara była odstraszcająca jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy, ale nie eliminować go z rynku. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. winna stanowić ostrzeżenie dla przedsiębiorcy, mające na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być proporcjonalna, tj. właściwa do osiągnięcia zakładanego celu jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary lub usługi opatrzone odpowiednimi informacjami, jak również kara powinna być możliwie najmniej uciążliwa. Wszystkie te cele kary powinny być uwzględniane łącznie, co też miało miejsce w przedmiotowej sprawie.

Nie sposób zgodzić się również ze twierdzeniem strony, która utrzymuje, że odsetek towarów zakwestionowanych (7 produktów) wobec ponad tysiąca produktów dostępnych w ofercie placówki jest *marginalny*. W tym miejscu należy wyjaśnić, że odnoszenie liczby zakwestionowanych produktów do całkowitej liczby produktów znajdujących się na stacji paliw w Wierzenicy nie odzwierciedla zakresu nieprawidłowości, ponieważ nie skontrolowano całego dostępnego w placówce asortymentu i nie potwierdzono, czy dla niego spełnione zostały wymagania wynikające z przepisów o cenach. Danymi rzetelnymi, a zarazem wiarygodnymi, stanowiącymi punkt odniesienia jest liczba **zbadanych** produktów. Jak wynika z materiału dowodowego kontrolerzy wzięli pod lupę wszystkie 9 pozycje cennika (tj. 8 pozycje dań i 1 pozycję napoju) i oprócz ceny sprawdzili także ich ilości produktów w odniesieniu do całego cennika, z czego zakwestionowano 7, czyli aż 80% oferty gastronomicznej. Ponadto, znakomitej większości produktów dostępnych w ofercie handlowej stacji paliw w Wierzenicy nie można byłoby uznać za typowe potrawy/wyroby

gastronomiczne, gdyż nie są sporządzane na miejscu i podawane w formie odpowiednio przygotowanej (przetworzonej na ciepło). Zatem zestawianie zakwestionowanych wyrobów (gastronomicznych) względem wszystkich towarów nie jest miarodajne. Z całą stanowczością należy podkreślić również, że o wyborze poszczególnych towarów poddawanych kontroli decyduje organ kontroli, w więc w jego imieniu inspektorzy przeprowadzający kontrolę (upoważnieni i odpowiednio przygotowani do niej), a nie kontrolowany przedsiębiorca.

Przedsiębiorca w piśmie odwoławczym zakwestionował również „zarzut braku określenia ilości kawy w jednostce miary (w ml)”. Jego zdaniem stwierdzenie organu odnoszące się do „braku określenia [...] ilości nominalnej napojów” jest chybiony, ponieważ kawa jest wydawana przez automat do kawy firmy Colucci, umiejscowiony w miejscu ogólnie dostępnym dla konsumentów, przy czym każdy rodzaj kawy posiada widoczne i czytelne oznaczenie informujące konsumentów o objętości napoju znajdujące się przy przycisku do wyboru kawy (jak wskazuje załącznik nr 1 - zdjęcie automatu do kawy dołączone do odwołania). Dalej stwierdził, że podana pierwotnie cena kawy (5,99 zł) dotyczyła kawy każdego rodzaju, a klient dokonując zakupu miał świadomość jaki rodzaj kawy (w ml) oraz za jaką cenę nabywa.

Odnosząc się do powyższego Prezes UOKiK stwierdza, że strona mija się z prawdą. Zebrany przez Wielkopolski WIH materiał dowodowy oraz dokumentacja fotograficzna wykonana w miejscu kontroli jednoznacznie wskazuje, że konsumenci zostali pozbawieni dostępu do informacji o ilości nominalnej napojów (kawy) wyrażonej w ml. W dniu kontroli, odrębnie zapisana (na białej kartce) cena kawy („Kawa 5,99 zł”) była uwidoczniiona na szybie ochronnej oddzielającej sprzedawcę od konsumenta i nie zawierała żadnych szczegółowych informacji o jakim konkretnie rodzaju kawy jest mowa oraz jakiej ilości, objętości cieczy dotyczy. Ponadto, odnośnie automatu do kawy firmy Colucci, zauważyć należy, że w treści decyzji - (na stronie 3) wyraźnie wskazano: „Jedynie pracownik miał dostęp do automatu z kawą, którego fotografię załączono do pisma z dnia 1 października 2021 r., a wyłącznie tam podana była ilość nominalna poszczególnych napojów, zatem informacje te nie były widoczne, ani też bezpośrednio dostępne dla konsumenta”. Co więcej, w Protokole kontroli zostało udokumentowane przez kontrolujących inspektorów, że kawa była przygotowywana i rozlewana na miejscu przez pracownika stacji (tu podano imię i nazwisko konkretnej osoby), a nie przez samego konsumenta. Fakt ten ustalono w wyniku zrealizowania zakupu kontrolnego. Bez znaczenia jest więc w tym przypadku fakt, że informacje o ilości napojów znajdowały się na automacie do kawy firmy Colucci (na panelu wyboru, na froncie urządzenia), skoro konsument nie miał do nich bezpośredniego dostępu, gdyż znajdowały się one w pewnej odległości od nabywającego konsumenta, w obszarze wyznaczonym tylko i wyłącznie dla pracowników kontrolowanej placówki. Taka forma udostępniania informacji nie może być uznana właściwą. Wobec powyższego, nie można przyznać racji stronie, że informacje dotyczące ilości napojów/kawy były dostępne dla konsumenta. Informacje te również mogły być również zasłonięte przez sprzedawcę lub mało czytelne z racji niewielkich rozmiarów czcionki.

W odwołaniu strona wskazała, że „*brak określenia długości produktów spożywczych powstał w wyniku niedopatrzenia pracowników (...)*”.

Odpowiadając na powyższy argument, Prezes UOKiK stwierdza, że „*niedopatrzenie*”, w którym strona upatruje brak swojej winy nie stanowi okoliczności łagodzącej w niniejszej sprawie, albowiem podmiot ten będąc zawczasu poinformowanym o nadchodzącej kontroli miał realną możliwość wpływu na jej przebieg poprzez odpowiednie, rzetelne przygotowanie się do niej, w tym miał możliwość zweryfikowania ewentualnych nieprawidłowości i uzupełnienia ilości nominalnych, np. poprzez podanie masy zapiekaneek w gramach (jako jednostkach masy) czy centymetrach (jako jednostkach długości). Na niekorzyść strony przemawia również fakt, że asortyment napojów oferowanych w bistro w dniu kontroli, w ramach oferty gastronomicznej, nie był zbyt duży, a więc umieszczenie informacji o ich ilości nie powinno przysparzać stronie większych trudności, gdyż nie wiąże się to z wykonywaniem skomplikowanych czynności. Przedsiębiorca sprawując nadzór nad placówką którą prowadzi, powinien był tak zorganizować jej działanie oraz zatrudnionego personelu, by zapobiec naruszeniu przepisów. Ponadto, na przedsiębiorcy, który podjął się prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie gastronomii, spoczywa również obowiązek dopilnowania, by przy dokonywaniu transakcji handlowej konsument za każdym razem otrzymywał wyczerpującą i rzetelną informację nie tylko o cenach i nazwach wyrobów, lecz również ich ilościach. Okoliczność ta całkowicie zależy od przedsiębiorcy, natomiast zadaniem organów Inspekcji Handlowej jest weryfikowanie i egzekwowanie, czy i w jakim stopniu obowiązek ten jest należycie spełniony.

Odnosząc się do podniesionej przez stronę argumentacji dotyczącej uchylecia decyzji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, Prezes UOKiK wskazuje, że w omawianym przypadku nie znajduje podstaw do zastosowania środków przewidzianych w art. 189f § 1 pkt 1 Kpa, tj. odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej. Przepis ten statuuje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ mógł odstąpić od nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej.

Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. W przedmiotowej sprawie strona dopuściła się naruszenia przepisów dotyczących cen i ich uwidaczniania (w których jest mowa również o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie świadczonych usług gastronomicznych), tj. nie uwidoczniała ilości potraw/wyrobów/napojów w odniesieniu do 7 spośród 9 pozycji cennika, co stanowi prawie 80% oferty. Powyższe wskazuje, że wagi naruszenia nie można uznać za znikomą, pomimo, że strona zaprzestała naruszenia i uzupełniła brakujące informacje.

Za spełnioną natomiast można uznać przesłankę dotyczącą zaprzestania naruszenia, ponieważ strona jeszcze w toku kontroli podjęła dobrowolne działania mające na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Jednakże należy mieć na względzie, że przesłanki te muszą być spełnione łącznie, by organ mógł odstąpić od wymierzenia kary.

Natomiast, w niniejszym przypadku nie spełniono wymaganego warunku kumulatywności tychże przestępstw.

Nie została spełniona również przesłanka z pkt 2 art. 189f § 1 Kpa, ponieważ nie była wydana przez inny uprawniony organ administracji publicznej prawomocna decyzja nakładająca na stronę za to samo zachowanie administracyjną karę pieniężną, jak również strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, czy też prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, a kara ta spełniałaby cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Organ drugiej instancji wskazuje przy tym, że fakt zaprzestania naruszania przepisów prawa nie zwalnia strony z odpowiedzialności za niedopełnienie obowiązków stwierdzonych w chwili kontroli.

Mając powyższe na uwadze, w ocenie organu drugiej instancji brak jest podstaw do uchylecia zaskarżonej decyzji i umorzenia postępowania czy też podstaw do zmiany decyzji polegającej na odstąpieniu od zastosowania sankcji i poprzestania jedynie na pouczeniu.

Jednocześnie, w tym miejscu wskazać należy, iż w myśl art. 67a § 1 ustawy dnia 29 sierpnia 1997 r. - *Ordynacja podatkowa* (Dz. U. z 2021 r., poz. 1540, z późn. zm.), zgodnie z odesłaniem wskazanym w art. 8 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na wniosek strony, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności kary lub rozłożyć jej zapłatę na raty;
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji;
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Reasumując, z uwagi na nieprzestrzeganie przepisów ustawy o informowaniu o cenach w związku z rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen skutkujące istotnym naruszeniem interesów konsumentów, Prezes UOKiK nie znalazł argumentów przemawiających za zmianą decyzji organu pierwszej instancji na korzyść strony. Utrzymując w mocy zaskarżoną decyzję Wielkopolskiego WIIH, Prezes UOKiK miał na uwadze całokształt okoliczności sprawy, zarówno łagodzących, jak i obciążających, w szczególności stopień naruszenia, dotychczasową działalność oraz wielkość osiąganego przychodu, jak również rozważył przesłanki określone w art. 189f Kpa. Podsumowując przeprowadzone rozważania, Prezes UOKiK stwierdził, że złożone przez stronę odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie, a zaskarżoną decyzję należy utrzymać w mocy.

Stosownie do art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy uiścić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Poznaniu w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o nałożeniu kary stanie się ostateczna.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o zwolnienie od kosztów albo przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (t. j. Dz. U. z z 2021 r., poz. 1540, z późn. zm.).

Z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/